

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: V. B.
bytem X

zastoupen Mgr. Kateřina Kolářová Justová, advokátka
sídlem Písečné 46, 593 01

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2021, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce brojil proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2021, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“ - pozn. soudu: na písemném vyhotovení napadeného rozhodnutí je chybně uvedeno datum vydání ke dni „3. 2. 2020“), jímž byly zamítnuty námitky proti

rozhodnutí žalované ze dne 12. 11. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž žalovaná přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ode dne 1. 10. 2020 ve smyslu ustanovení § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“ nebo „ZDP“).

2. Podle posudku o invaliditě Okresní správy sociálního zabezpečení Žďár nad Sázavou (dále také „OSSZ Žďár nad Sázavou“) ze dne 23. 9. 2020 žalobce byl uznán invalidním ode dne 2. 6. 2020 v prvním stupni invalidity, neboť pokles jeho pracovní schopnosti byl stanoven na 35 %.

II. Napadené rozhodnutí

3. V řízení o námitkách před žalovanou bylo přezkoumáno prvostupňové rozhodnutí v plném rozsahu včetně uplatněných námitek. Žalovaná vycházela z následující diagnózy zdravotních postižení žalobce: osteoartróza periferních kloubů oboustranně, dále gonalgie a koxalgie oboustranně II. stupně, gonartróza (stav po oboustranné artroskopii) a mírné artrotické změny kloubů na pravé horní končetině, dále astma bronchiale III. st. perzistující, hyperurikemie a hypertenze.
4. Dále žalovaná uvedla, že v řízení o námitkách byl vypracován nový posudek o invaliditě ze dne 29. 1. 2020, podle jehož závěrů je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pracovní schopnost zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu A (artropatie) položce 1b (středně těžké postižení s funkčně významným postižením dvou nebo více nosných kloubů nebo s funkčně významným omezením většiny malých kloubů rukou či nohou). Rozhodujícím zdravotním postižením je tedy artrotické postižení. Míra poklesu pracovní schopnosti byla určena s ohledem na dopad všech nemocí na pracovní zapojení na samotné horní hranici zvolené položky, tj. ve výši 35 %. Takto stanovená míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. již dále nemění. Datum vzniku invalidity prvního stupně bylo potvrzeno ke dni 23. 9. 2020 (datem ortopedického vyšetření ze stejného dne).
5. K námitkám žalobce žalovaná uvedla, že pokles pracovní schopnosti byl hodnocen na horní hranici zvolené položky i vzhledem k ostatním zdravotním postižením. Další navýšení této hodnoty by muselo být odůvodněno specifickými okolnostmi. Na okraj žalovaná poznamenala, že příp. navýšení horní hranice položky o dalších maximálně možných 10 % by vyšší než první stupeň invalidity nepřineslo.
6. Žalovaná dospěla k závěru, že na základě posudku lékaře v námitkovém řízení ze dne 29. 1. 2021 lze závěry posudku OSSZ Žďár nad Sázavou potvrdit. Žalobci tedy náleží první stupeň invalidity a tomu odpovídající invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
7. Z uvedených důvodů byly námitky žalobce zamítnuty a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno jako zákonné a správné.

III. Žaloba a vyjádření žalované

8. Žalobce namítl, že žalovaná se v napadaném rozhodnutí nevypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a žalobcem udávanými zdravotními potížemi a dalšími

postiženími, a z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí nezákonné. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě zdravotního posouzení, lékařského posudku ze dne 29. 1. 2021, když posudkový lékař učinil závěry na základě zdravotní dokumentace, aniž by byl podrobněji zkoumán zdravotní stav žalobce, bez zhlédnutí jeho osoby, a nemožnosti učinit si odpovídající představu o jeho zdravotním stavu.

9. Napadené rozhodnutí uvádí, že lékařským posudkem ze dne 29. 1. 2021 byl potvrzen závěr lékařského posudku ze dne 23. 9. 2020, ačkoli se ve výsledku posouzení liší datem vzniku invalidity (v odůvodnění napadeného rozhodnutí je na str. 3 uvedeno datum vzniku invalidity 2. 6. 2020, ale na str. 4 se potvrzuje datum 23. 9. 2020), přičemž invalidní důchod přiznán od 1. 10. 2020).
10. Žalobce dále namítl, že lékařský posudek ze dne 29. 1. 2021, na jehož podkladě bylo vydáno napadené rozhodnutí, neobsahuje veškeré náležitosti, neboť neuvádí schopnost využití zachované pracovní činnosti dle ust. § 7 písmeno f) bodu 5 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů, a ani ji nezohledňuje. Dále nebyl vzat při stanovení procentní míry zřetel k závažnosti vlivů ostatních postižení na pokles pracovní schopnosti, jak předvídá uvedená vyhláška o posuzování invalidity v ust. § 2 odst. 3. Dle ustanovení § 39 odst. 5 ZDP se za zdravotní postižení pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch.
11. K tomu žalobce dodává, že celý život vykonával fyzicky náročnou práci stavebního tesaře a aktuálně není schopen ze zdravotních důvodů vykonávat své zaměstnání ani práci lehčího charakteru, a to ani kratší časový úsek. Není schopen si nalézt práci a dosud žádnou, kterou by mohl formou, byť částečného pracovního úvazku vykonávat, nenalezl. Domnívá se, že není schopen výdělečné činnosti ani za zcela mimořádných pracovních podmínek a že skutečnost faktické nemožnosti výkonu svého povolání nebyla dostatečně zohledněna. Žalobce byl kvůli svému nepříznivému zdravotnímu stavu nucen ukončit pracovní poměr u dosavadního zaměstnavatele. Napadeným rozhodnutím nebylo vzato v úvahu, respektive žalovaná se s touto okolností nevypořádala, zda je žalobce adaptován na zdravotní postižení, ani zda je schopen rekvalifikace.
12. V důsledku zdravotního postižení není žalobce schopen využít dosaženého vzdělání, zkušeností, znalostí, pokračovat v předchozí výdělečné činnosti, není schopen rekvalifikace. Má za to, že rozsah postižení a pokles pracovní schopnosti je v důsledku nepříznivého zdravotního stavu větší, neboť celková výkonnost a některé denní aktivity jsou bohužel značně omezeny v důsledku těžkého postižení pohybových schopností a dalších přidružených zdravotních problémů, tato okolnost nebyla žalovaným zjišťována a zohledněna.
13. Žalobce má za to, že příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních postižení a v důsledku jejich působení je pokles pracovní schopnosti větší, než jak bylo stanoveno napadeným rozhodnutím. Žalobce považuje své postižení jako těžké, neboť je značně omezen v pohybových schopnostech a celkové výkonnosti, některé jeho denní aktivity jsou omezeny, do nepříznivosti jeho zdravotního stavu nebyla promítnuta schopnost péče o vlastní osobu a soběstačnosti žalobce. I přes existenci posudkových hledisek, daných právními předpisy, se v posudkové činnosti

projevuje vliv subjektivní, tedy i názor posudkových lékařů na důsledky zdravotního postižení není a nemůže být shodný, a to i s ohledem na skutečnost, že lékařské posudky vydávají lékaři lékařské posudkové služby žalovaného. Žalobce připojil k žalobě i aktuální lékařské zprávy, vydané po datu vyhotovení lékařského posudku.

14. Žalobce navrhl, aby k důkazu byl vypracován nový posudek PK MPSV, v němž by byl celkově posouzen zdravotní stav žalobce a jeho pracovní způsobilost, se zohledněním všech funkčních poruch, se zřetelem k závažnosti vlivů ostatních zdravotních postižení, udaným subjektivním potížím, s promítnutím schopnosti žalobce v případě péče o vlastní osobu, soběstačnosti, se zřetelem k vykonávané profesi a zaujat posudkový závěr o stupni invalidity se stanovením úplné klinické diagnózy.
15. Všechny lékařské zprávy navrhované žalobcem k důkazu byly poskytnuty PK MPSV, která je zahrnula do svého posudkového hodnocení.
16. Jako důkazy žalobce navrhl mj. lékařský posudek komise Ministerstva práce a sociálních věcí a připojil k žalobě lékařské zprávy z ortopedie ze dne 17. 2. 2021, interny ze dne 10. 2. 2021, 16. 2. 2021, 2. 3. 2021 a 10. 3. 2021.
17. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení, jakož mu byly také nahrazeny náklady řízení před soudem.
18. Ve svém vyjádření ze dne 28. 4. 2021 žalovaná uvedla, že navrhuje provedení důkazu posudkem Posudkové komise MPSV a rozhodnutí ponechává na úvaze soudu.

IV. Řízení před krajským soudem

19. Žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou a za podmínek ustanovení § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“).
20. Z vyžádaného **správního spisu** žalované a OSSZ Žďár nad Sázavou krajský soud zjistil následující skutečnosti. Žalobce podal žádost o přiznání invalidního důchodu po skončení výplaty nemocenského. Podle zjišťovacího posudku OSSZ Žďár nad Sázavou ze dne 23. 9. 2020, kde byl žalobce posouzen ve své nepřítomnosti, byla rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu polyartróza – středně těžké funkční postižení při osteoartróze s funkčně významným omezením většiny malých kloubů ruky a lehčím omezením nosných kloubů. Rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla kvalifikována podle ustanovení kapitoly XIII., oddílu A položky 1b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Posudek uvádí, že je třeba zohlednit fyzicky náročnou profesi (stavební tesař), a proto bylo zvoleno horní pásmo taxace dle zvolené položky, což odpovídá invaliditě I. stupně. Datum vzniku invalidity bylo stanoveno datem ortopedického vyšetření ze dne 23. 9. 2020.
21. V spisu je založena kopie z revmatologického vyšetření (MUDr. B.) ze dne 2. 6. 2020 provedeného po ukončení rehabilitace. Dále je ve správním spisu založen nález MUDr. M. P. (ortopedie) ze dne 23. 9. 2020, který vypovídá o aktuálním rentgenovém vyšetření obou kolenních kloubů a pravé horní končetiny, kde se konstatuje gonartróza a stav po artroskopii oboustranně a plastice LCA. Dle osobního listu

důchodového pojištění (přílohy prvostupňového rozhodnutí) byla žalobci započtena jako dopočtená doba ode dne 2. 6. 2020 do dne 19. 2. 2031 (3915 dnů).

22. V námitkovém řízení zahájeném na základě námitek žalobce ze dne 24. 11. 2020, kde bylo namítáno degenerativní artrotické onemocnění interfalangeálních (IP) kloubů a astma bronchiale III. stupně, jakož i probíhající léčba hypertenze, žalobce předložil další lékařské zprávy z období konce roku 2020 (interna, propouštěcí zpráva z Nemocnice v Novém Městě na Moravě ze dne 27. 11. 2020 kvůli podezření z ochrnutí očního nervu). Posudek vypracovaný lékařem žalované v námitkovém řízení ze dne 29. 1. 2021 byl vypracován rovněž v nepřítomnosti žalobce a v plném rozsahu potvrdil závěry posudku OSSZ ve Žďáru nad Sázavou. Stran data vzniku invalidity žalobce se uvádí, že bylo stanoveno „*datem ortopedického vyšetření ze dne 23. 9. 2020*“.
23. Krajský soud nechal vypracovat **posudek PK MPSV**, pracoviště v Brně, ze dne 23. 9. 2021, z něhož vyplývá, že PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise a odborného ortopeda. Vycházela z posudkové dokumentace, nálezů přiložených žalobcem v námitkovém i soudním řízení (ortopedické vyšetření – MUDr. P. M., 17. 2. 2021, - interní vyšetření – MUDr. L. P., 10. 2. 2021, 10. 3. 2021, 16. 2. 2021), jakož i zdravotní dokumentace praktické lékařky - MUDr. P. D., Bystřice nad Perštejnem. Žalobce byl vyšetřen při jednání komise přítomným ortopedem.
24. V posudkovém hodnocení se PK MPSV zabývala určením rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. PK MPSV hodnotila jeho zdravotní stav z pohledu jeho profese – stavební tesař. Z hlediska bolesti pohybového aparátu PK MPSV vyhodnotila zdravotní dokumentaci ve světle závěrů vyšetření při jednání komise a dospěla k závěru, že je třeba hodnotit pokles pracovní schopnosti pro osteoartrózu dle přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. ve smyslu kap. XIII oddíl A, položka 1b přílohy k vyhláše č. 359/2009 Sb. v rozmezí 20 -35 procentních bodů.
25. Dalším zdravotním problémem posuzovaného je hypertenze a bolesti na hrudi. Interní vyšetření bylo provedeno pro atypické bolesti na hrudi, které nemají charakter stenokardií. Hypertenze je při léčbě dobře kompenzována, bez sekundárních komplikací, posuzovaný kardiopulmonálně dobře stabilizován. Dle kardiologického nálezu ze dne 2. 3. 2021 provedený ergometrický test byl negativní, byla přiměřená reakce krevního tlaku. Rovněž echokardiografické vyšetření neprokázalo patologii myokardu. Krevní tlak je kompenzován při zavedené medikaci.
26. Dalším zdravotním problémem posuzovaného je bronchiální astma. Z klasifikace astmatu bronchiálního odborným lékařem vyplývá, že astma bronchiální je při medikamentózní terapii pod kontrolou, ani poslední spirometrické vyšetření ze dne 14. 10. 2020 neprokazuje závažný rozsah postižení /FVC 79,5%, FEV1 82,6%, PEF 77,8%/ . Předcházející spirometrie dokládají přibližně obdobné hodnoty. V lékařských nálezech nejsou uváděny dekompenzace, hospitalizace, exacerbace ani opakovaná antibiotická terapie. Pokles pracovní schopnosti pro bronchiální astma posuzovaného PK hodnotí dle přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. podle kapitoly X, oddíl B, položky 3a přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., tedy jako astma pod kontrolou (5 -10 %). Pro astma bronchiální je posudkově nevýznamný pokles pracovní schopnosti.

27. Co se týká potíží s krční páteří, tyto potíže byly zhodnoceny spolu s ostatními potížemi pohybového aparátu. Léčbu krční páteře dokládal pouze nález z ortopedie 18. 11. 2020, ovšem neurologie ze dne 21. 12. 2020 obtíže s krční páteří ani subjektivní ani při vyšetření nedokládá.
28. PK MPSV hodnotila i náhlé zhoršení vidění v důsledku diplopie, kvůli níž byl žalobce hospitalizován v listopadu 2020. Z dalších zdravotních potíží se již jednalo o stavy s minimální posudkovou závažností. Zhodnocení bolestí a omezení celkové výkonnosti provázející osteoartrózu je nedílnou součástí rozhodnutí o invaliditě.
29. K datu vzniku invalidity PK MPSV bez bližšího vysvětlení uvádí, že se stanoví dnem 23. 9. 2020. V posudkovém závěru však PK MPSV uvádí jako datum vzniku invalidity den 2. 6. 2020.
30. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání** dne 12. 4. 2022, které se uskutečnilo za účasti zástupkyně žalobce a zástupkyně žalované a v omluvené nepřítomnosti žalobce. Krajský soud při jednání shrnul obsah soudního a správního spisu a provedl doplnění dokazování posudkem PK MPSV ze dne 23. 9. 2021. Zástupkyně žalobce k věci uvedla, že nebyla při posuzování dostatečně zohledněna schopnost samostatně zvládat denní aktivity, jakož ani dostatečně zhodnocena dochovaná pracovní schopnost. Pokles pracovní schopnosti je tedy vyšší. Žalobce má za to, že jeho pokles pracovní schopnosti dosahuje prvního stupně invalidity. Žalovaná odkázala na posudek PK MPSV ze dne 23. 9. 2021. K dotazu soudu zástupkyně žalobce upřesnila, že k tvrzenému rozporu mezi uvedenými daty vzniku invalidity není schopna jednoznačně upřesnit, ke kterému datu měla invalidita vzniknout. Při vyjádření k posudku PK MPSV označila uvedené rozpory. K dotazu soudu zástupkyně žalované uvedla, že označené diskrepance nedokáže vysvětlit.
31. Účastníci neměli další důkazní návrhy nad rámec provedeného dokazování, přičemž na návrhu na výslech žalobce a provedení důkazu označenými lékařskými zprávami zástupkyně žalobce netrvala. Krajský soud přikročil k odročení jednání za účelem vypracování doplňujícího posudku PK MPSV, a to za účelem odstranění nejasností v prvotním posudku týkajících se data vzniku invalidity, tzn., zda invalidita žalobce vznikla ke dni 2. 6. 2020, anebo ke dni 23. 9. 2020.
32. PK MPSV vypracovala **doplňující posudek** ze dne 2. 6. 2022, který byl podán komisí ve stejném složení jako prvotní posudek (členem byl odborný ortoped). PK MPSV v tomto posudku uvedla, že podle závěrů tohoto doplňujícího posudku byl žalobce ode dne 23. 9. 2020 invalidní v prvním stupni invalidity. Hlavním důvodem pro vznik invalidity posuzovaného žalobce je polyartróza. Tato diagnóza byla jednoznačně stanovena ortopedickým vyšetřením, které provedl MUDr. P. dne 23. 9. 2020. K administrativní chybě došlo také při vydání prvotního posudku o invaliditě provedeném na oddělení LPS OSSZ Žďár nad Sázavou dne 23. 9. 2020 (MUDr. M.), kde v „Odůvodnění výsledku posouzení je uvedeno *„Datum vzniku invalidity stanovují datem ortopedického vyšetření ze dne 23. 9. 2020“*, přičemž ve výrokové části je uvedeno datum vzniku invalidity 2. 6. 2020. Datum vzniku invalidity žalobce bylo PK MPSV Brno určeno k datu ortopedického vyšetření MUDr. P. dne 23. 9. 2020. V posudku PK MPSV Brno ve výrokové části došlo k administrativní chybě, za kterou se PK MPSV omluvila.

33. Krajský soud pokračoval v ústním jednání dne 30. 8. 2022, a to v omluvené neúčasti žalobce i jeho zástupkyně. Provedl důkaz doplňujícím posudkem PK MPSV ze dne 2. 6. 2022, k jehož závěrům se vyjádřila zástupkyně žalované. Jelikož další důkazní návrhy účastníci neměli, krajský soud přikročil k ukončení dokazování a po vyslechnutí konečného návrhu žalované přikročil k rozhodnutí ve věci samé.

V. Posouzení věci krajským soudem

34. Žaloba **není důvodná**.

35. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
36. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, přístupný na www.nssoud.cz). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).

37. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitosti posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srv. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).
38. Krajský soud vyhodnotil zjištěný skutkový stav ve světle uplatněných žalobních námitek a dospěl k následujícím závěrům.
39. Krajský soud především uvádí, že osobní vyšetření posudkovým lékařem při jednání není podmínkou pro vypracování posudku, a to ani v námitkovém řízení. Při jednání PK MPSV byl žalobce vyšetřen přísedícím odborným ortopedem, tudíž tento tvrzený nedostatek předcházejících posudků OSSZ Žďár nad Sázavou a lékaře žalované v námitkovém řízení byl zhojen.
40. Posudek PK MPSV ze dne 23. 9. 2021 ve světle doplňujícího posudku považuje krajský soud za úplné, komplexní a přesvědčivé hodnocení otázky invalidity žalobce. Především je potřeba uvést, že PK MPSV měla k dispozici veškeré relevantní lékařské zprávy včetně těch, které žalobce předložil soudu. Stran určení stupně invalidity žalobce je názor PK MPSV zcela v souladu s předcházejícími posudky OSSZ Žďár nad Sázavou a lékaře žalované v námitkovém řízení. Shoda všech posudků krajský soud utvrzuje v názoru, že závěr o invaliditě žalobce v prvním stupni je zcela podložený a přesvědčivý.
41. Co se týká rozdílu ve stanovení data vzniku invalidity žalobce, krajský soud v tomto ohledu provedl dokazování posudkem PK MPSV a dále nechal vypracovat i doplňující posudek. PK MPSV vysvětlila rozpor ve stanovení data vzniku invalidity, jehož se dopustila posudková lékařka OSSZ ve Žďáru nad Sázavou a který se projevil též v samotném prvotním posudku PK MPSV. Podstatné je, že PK MPSV logicky a přesvědčivě zdůvodnila, že invalidita žalobce byla prokázána k datu 23. 9. 2020, tedy k datu provedení ortopedického vyšetření MUDr. M. P.

42. Co se týká dochované pracovní schopnosti a jejího využití, krajský soud uvádí, že PK MPSV se v prvotním posudku této otázky věnovala a uvedla, že je možná jen s podstatně vyššími nároky na tělesné schopnosti. Rekvalifikace byla hodnocena jako možná, pokud žalobce není schopen využít dosažené vzdělání, zkušenosti nebo znalosti nebo pokračovat v předchozí výdělečné činnosti. Pracovní zařazení PK MPSV zohlednila při volbě příslušného ustanovení přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Žalobce je tedy podle posudku schopen rekvalifikace. Ani PK MPSV nedospěla k závěru o adaptaci žalobce na jeho zdravotní postižení, tudíž tuto úvahu nelze vést bez opory v posudkovém materiálu.
43. Krajský soud musel ve světle provedeného dokazování přisvědčit žalobci v tom směru, že jak napadené rozhodnutí, tak i prvostupňové rozhodnutí je provázáno nesrovnalostmi ohledně stanovení data vzniku invalidity žalobce. Tyto rozpory odstranil definitivně až doplňující posudek PK MPSV, podle něhož jednoznačně vznikla invalidita žalobce ke dni 23. 9. 2020. Krajský soud považuje tento závěr za zcela logický, přesvědčivý a korespondující se spisovým materiálem (zejm. podkladovým lékařským nálezem MUDr. P.). Nesrovnalost v datu vzniku invalidity se podle správního spisu projevila při práci s institutem dopočtené doby, kde žalovaná vycházela z toho, že invalidita vznikla dne 2. 6. 2020. Od tohoto data byla dle osobního listu důchodového pojištění počítána tzv. dopočtená doba ve smyslu ustanovení § 41 odst. 5 a 6 ZDP.
44. Krajský soud tedy vážil, zda tyto rozpory v datu vzniku invalidity zakládají nepřezkoumatelnost či nezákonnost napadeného rozhodnutí. V první řadě je třeba podotknout, že žalobce namítal tyto rozpory spíše v rovině formální, tzn., nedovožoval z nich žádný zásah do svých práv (tedy zejm. odlišnou výměru invalidního důchodu). Z tohoto pohledu má krajský soud za to, že nový výpočet invalidního důchodu s datem vzniku invalidity ke dni 23. 9. 2020 (tzn. pozdějším datem vzniku invalidity) by mu nepřinesl vyšší výměru důchodu. Ohledně data, od kdy byla přiznána výplata invalidního důchodu (tzn. od 1. 10. 2022), lze vycházet z toho, že by zůstalo shodné, neboť žalobce byl až do tohoto dne v pracovní neschopnosti a bylo mu vypláceno nemocenské. Za těchto okolností by mu invalidní důchod nemohl být v souběhu s nemocenským vyplácen. V souhrnu je zřejmé, že upřesnění (spíše než nové stanovení) data vzniku invalidity nijak zásadně nezasahuje do podmínek nároku žalobce na invalidní důchod a jeho výplatu.
45. Ohledně odlišně stanovené dopočtené doby krajský soud uvádí, že ani v tomto ohledu nepředstavuje pochybení žalované zásah do práv žalobce. Navíc žalobce tento rozpor ani nenamítal a nedovožoval, že by mu měla být dopočtená doba započítána v odlišném počtu dnů, než žalovaná učinila. Za této situace krajský soud dovodil, že pochybení žalované se nepromítly negativně do právní sféry žalobce v obecném slova smyslu, ani v konkrétním slova smyslu z hlediska podmínek nároku na invalidní důchod a jeho výplatu.
46. Proto krajský soud přes uvedené dílčí výtky vůči postupu žalované ve správním řízení nakonec žalobu vyhodnotil jako nedůvodnou, a proto ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

47. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud shledal žalobu v celku jako nedůvodnou, a proto ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
48. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok II. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. srpna 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce